

הידיעון השבועי

פרשת נח

תלמיד אחד שאף אותו את הקשת המופיעה היא את לכת
הקב"ה רוצה שיהיה שוב מולד לצולט, ואם רק האלף
הברית הוא נמנע מלהשחית. כשהיה אייל צנה יש בנה משהו,
לא הרפה התלמיד והקשה: את כק, מדוע היא יפה כל כך?
היה אייל צנה לו שהקשת מסמלת את מחילתו וסליחתו של אלוקים,
הרוצה לתת מקום בצולמו לכל האוונים, ושרק החיבור המאזן הנה יוצר
את ההרמוניה של הקשת. ובכל זאת, לא טוב להסתכל בה הרבה, כדי
ללא נקבל את הרושם שתמיד יוחל אלוקים, יהיה אשר יהיה."
(מתוך הספר: "לא מפסיקים אהבה באמצע", הרב ליאור אנגלמן)

הקשת אכן מבלבלת. לוכרת שכשהייתי קטנה אמרה לנו המורה שאסור
להסתכל בה, ולא הבנתי מדוע במראה המרהיב הזה אין להתבונן.
המשיכה המורה והסבירה שהקשת מסמלת את מידת הדיון, וצבת
הופעתה היא בצדד אזהרה. עם הזמן, ככל שבארתי, צילמתי קשתות
נהדרות, תוך שאני מביטה בצלמי לצורך שהדבר היפה הזה - הוא עם
סימן לציופיות ה' לשינוי. ממני, בתוך כלל צמ"י!
הקטע מספרו של הרב אנגלמן (מומלץ מאוד, אגב) מהווה פשרה
נהדרת לקונפליקט הפנימי שלנו מול הקשת - במקביל לאזהרה מהחטא
וצונש - הקשת מצוררת את מידת הרחמים של ה' שהוא מוחל וסולח.
אחרי תקופה שכל כולה רחמים וסליחות, לקראת תקופה שהיא ראשית
ההתחדשות, נקווה שהקשתות ישאו איתן את בשורת המחילה והרחמים.

פרשת השבוע < הרב נעם הכהן

יצר הרע - ניחוחות שד טוב...

דלת התיבה נפתחת, שקט מחניק, דממת עולם.
מסביב חרבן זועק מכל פינה - החברים, הבתים והגינות, השדות והפרדסים, המרכז השכונתי,
בית הכנסת - עולם שלם שנחרב.
זכרונות עבר של חברה מושחתת לצד זכרונות אישיים של חיים...
כאב עצום על כל אלו לצד שמחת ההצלחה והגאולה.
כאב עצום על כל אלו לצד ריח של טהרה ותקווה לעולם מתקוין יותר.

השנה ה-17 של הידיעון

עורכת: חגית לוי

"וַיֵּצֵא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי בָנָיו אִתּוֹ: כָּל הַחַיָּה כָּל הָרֶמֶשׂ וְכָל הָעוֹף כָּל רוֹמֵשׂ עַל הָאָרֶץ לְמִשְׁפַּחְתֵיהֶם יֵצְאוּ מִן הַתְּבֹה: וַיְבִן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַה' וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִכָּל הָעוֹף הַטְּהוֹר וַיַּעַל עֹלֹת בְּמִזְבְּחַ: וַיִּרַח ה' אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר ה' אֵל לְבוֹ לֹא אֶסַּף לְקַלֵּל עוֹד אֶת הָאָדָמָה בְּעִבּוֹר הָאָדָם כִּי יַעַר לֵב הָאָדָם רַע מִנְעֻרָיו וְלֹא אֶסַּף עוֹד לְהַפּוֹת אֶת כָּל חַי כְּפֶאֱשֶׁר עָשִׂיתִי."

נח יוצא מהתיבה. איני יודע לומר מה היו התחושות שם, אך מתוך קריאת דברי חכמינו במדרשי האגדה השונים עולות תחושות מעורבות שעל כולנה גוברת תחושת ההודאה והתפילה לתיקון הבאים לידי ביטוי במזבח אותו בונה נח ובעולות אותן מעלה נח ע"ג מזבח זה.

והריח – ריח ניחוח לפני ה'. ריח של מיוחד. רבש"ע מריח את הריח. יש פה ריח עם נוכחות מיוחדת המעויינת בתיאור – "וירח".

רבי לוי יצחק מברדיטשב ע"ה, סגורם של ישראל, בתורה כל כך אופיינית לתפיסתו המסנגרת, האוהבת ובעלת העין הטובה כותב על ריח ניחוח זה: "וירח ה' את ריח הניחוח. איתא בבעל הטורים מסורה ב' וירח הכא ואידך וירח את ריח בגדיו (בראשית כז, כז) עיין שם. נראה על פי שאמר כבוד אדוני אבי מורי ורבי וירח ה' את ריח הניחוח כו', מהיכן בא הריח הניחוח הוא מחמת שאדם יש יצר בו ואף על פי כן כובש את יצרו ועובד את ה' גלל כן ויאמר כו' לא אוסיף עוד כי יצר לב האדם רע מנעוריו, כי על ידי יצר הרע הוא התענוג עד כאן דברי אבי. ועל ידי זה השם יתברך מתלבש בישראל כנאמר (ישעיה מט, ג) ישראל אשר בך אתפאר, דאמר הצדיק ר' בער ז"ל אתפאר, מלשון התלבשות מלשון ויתפרו עלי תאנה (בראשית ג, ז) עד כאן דבריו. ולא במלאכי מעלה כי ההתלבשות מגודל התענוג שיש לו מישראל יותר מכולם כי יש להם יצר הרע ואף על פי כן כובשים אותו וזה וירח ה' את ריח הניחוח כנ"ל שהריח תענוג זה מה שמגיע מעבודת האדם. וזהו גם כן וירח את ריח בגדיו, שהריח שבני אדם הם בגדיו שמתלבש בהם ועל ידי כן ריחם עליהם והבן".

ראשית מצביע רבי לוי יצחק על ציון העובדה שלימד "בעל הטורים" (רבינו יעקב בן רבנו אשר ע"ה, מחבר ארבעה הטורים, מאחרוני ראשוני אשכנז) שרק פעמיים מתואר בתורה "וירח" – פעם אחת אצלנו ופעם שניה אצל יצחק אבינו שהריח את ריחו של יעקב המחופש לעשו.

בקצרה נזכיר את האמור שם 2

יעקב עומד לפני אביו, יצחק, כשהוא מחופש לעשיו אחיו. הוא מבקש דרך זה לקבל את ברכת אביו. אביו מתמהמה וחש שאין זה הבן הראוי לברכת אביו. ואז מגיע התיאור הבא: "וַיֹּאמֶר אֵלָיו יַעֲזֹק אָבִיו גֶּשֶׁה נָא וְשָׁקָה לִי בְנִי: וַיֵּגֶשׁ וַיִּשָּׁק לוֹ וַיִּרַח אֶת רִיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר רְאֵה רִיחַ בְנִי כְּרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בָּרַכְו ה'".

ריח מיוחד היה בבגדיו של יעקב המברר באופן חד וברור ליצחק אבינו שזהו הבן הראוי לברכה. מה היה בו בריח זה? חז"ל בקשו לראות בו את ריחם של בוגדי ישראל שאף בהם, על אף רשעותם ופגמיהם עדיין ריח גן עדן עולה מהם. נשמתם נשארת בטהרתה.

מכאן ממשיך רבי לוי יצחק ומבקש לראות את הקשר הרעיוני שבין שני המקומות הללו. מה היה בו בקרבן זה? מהו הניחוח שעלה ממנו שהביא נחת רוח לפני ה' יתברך?

בס"ד שנה"ל תשע"ה

השנה ה-17 של הידיעון

עורכת: חגית לוי

"נראה על פי שאמר כבוד אדוני אבי מורי ורבי וירח ה' את ריח הניחוח כו', מהיכן בא הריח הניחוח הוא מחמת שאדם יש יצר בו ואף על פי כן כובש את יצרו ועובד את ה' גלל כן ויאמר כו' לא אוסיף עוד כי יצר לב האדם רע מנעוריו, כי על ידי יצר הרע הוא התענוג עד כאן דברי אבי"

רבי לוי יצחק בשם אביו מבקש לראות גם כאן את אותו היבט - עין טובה והעמקתה נוכח מציאותם של בני האדם.

ניתן היה לראות את האמירה הזו של רבש"ע אודות מציאות האדם - "כי יצר לב האדם רע מנעוריו" כאמירה פסימית המתייאשת מראש מיכולתו של האדם לרומם את חייו ואת העולם כולו. אך דווקא החיבור בין שני המקורות הללו פותח ראייה אחרת.

רבנו של עולם מודיענו עד כמה עצמה יש בעבודה הרוחנית של האדם בעולם דווקא מתוך זה שיצרו רע. דווקא העובדה שהאדם עלול אל החטא, דווקא מתוך היגיעה והתמודדות הבלתי פוסקים בהם נתון האדם - עבודתו, קרבנו, הם לריח ניחוח לפני ה'.

והוא ממשיך בשם רבו המגיד ממזריעטש ע"ה שיש לה' יתברך עונג גדול דווקא בעבודתם של ישראל לעומת מלאכי השרת מצד הדבר הזה. ועבודה זו היא בשבילו יתברך מקור לגילויי אור ה' ורצון ה' בעולם. בהם המלך מתלבש בגדי עוז.

יש פה הסתכלות אופטימית ומעודדת עם היציאה מהתיבה אל החרבן הגדול. יש פה מקור של חיזוק והעצמה לאדם השב אל העולם החרב לגאלו ולבנותו.

ה' חפץ בעבודתנו. בעבודתם של המתמודדים, העלולים תדיר אל החטא, של אלו שיודעים נפילות אך לא פחות מכך יודעים לקום ולהמשיך. יודעים חרבן אך יודעים לתקן ולגאול.

נסיים בפסוק החותם את ההפטרה:

"בְּשֶׁעָרָ קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי פָנַי רָגַע מִמֶּךָ וּבְחֶסֶד עוֹלָם רַחֲמֶיךָ אָמַר גְּאֻלָּךְ ה': כִּי מִי נָח זֹאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֵבֶר מִי נָח עוֹד עַל הָאָרֶץ כִּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקֶּצֶף עֲלֶיךָ וּמִגֶּעַר בָּדָ: כִּי הָחֳרִים יְמוּשׁוּ וְהַגְּבֻעוֹת תִּמְוִטֶינָה וְחֶסְדִּי מֵאַתָּךְ לֹא יְמוּשׁ וּבְרִית שְׁלוֹמִי לֹא תִמְוֹט אָמַר מִרְחֻמֶךָ ה'"

שבת שלום, חודש טוב וחורף טוב,
נעם.

...שהשמה במעונו

חזל טוב למורה חני חרינובסקי להולדת

הנכד!

חזל טוב למורה זיוה קוסטינר לנישואי בנה

בשבוע הבעל"ט!

מה חדש באולפנה ?

"אחרי החגים יתחדש הכל" ואף אנחנו באולפנה מתחדשות בחזרה לשכרה. נשמע קצת סותר? לא אמע, כי באולפנה לומדים להתחדש יום-יום גם במסגרת השכרה:

לזכרית את הדף היומי? כמובן... ואכן בנות חט"ב תצטרפנה לסקר הצולמי כבר השבוע. התיקיות, הדפים וערכות הלימוד כבר כאן - ומעל לכל, הרצון ללמוד. אז לאחר טקס פתיחה חגיגי שישתלב בטקס ר"ח מרחשוון... בצ"ה מתחילות בשבוע הבא! חילוכן לאורייתא.

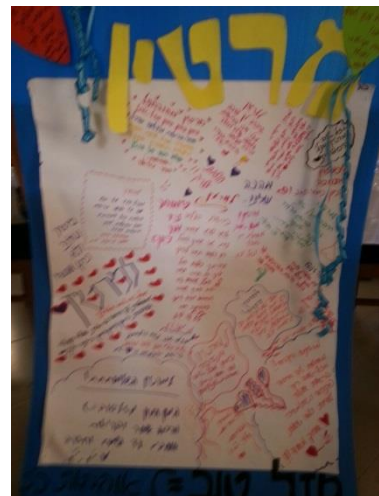

האולפנה שלנו היא בית לכל דבר, ובמשפחה כמו במשפחה: חוגים לאנשים שמצוינים את יום הולדתם ☺

אמע לאחרונה חטבו שניים מהאנשים המקסימים שהם חלק בלתי נפרד מהנוף: מרטין המזכיר המדהימה ומנשה - המאבטח הנפלא. הבנות לא שכחו ומיהרו לחגוג לשניהם בהכרות, עם בלונים ועם חיוק רחב ומוקיר תודה. עד מאה ועשרים!

אין אין אין חגיגה בלי בלי בלי עוגה!

בס"ד שנה"ל תשע"ה

השנה ה-17 של הידיעון

עורכת: חגית לוי

מדרשת אמית - אוריה יוצאת לדרכך! הידיעון הקודם פורסמו פרטי ההרשמה והתאריכים. מצ"ב לוח שיצורי המדרשה לסמסטר הראשון. מוזמנות להתרשם ולהרשם... נפאס כולנו בלימוד, בצורת ה'!

מדרשת אוריה

אולפנת אמית אוריה, ע"ש משה ודינה דייקמן ז"ל, באר שבע
טלפון: 08-6650338, 08-6277769, פקס: 08-6277073
כתובת: רחוב וינגט 62, ת.ד. 234, מיקוד 84101, סמל מוסד 40045
לוח שיעורים מדרשת אוריה מסלול נשים - תשע"ה:

סמסטר א

מספר מפגש	יום שני - תאריך	19:00-20:00	20:15-21:30
1	י' חשוון תשע"ה 3.11.14	מבוא לתנועת החסידות - הרב נעם הכהן	פתיחה- נעה הכהן - "אחרי החגים יתחדש הכל"
2	י"ז חשוון תשע"ה 10.11.14	אגדת הבעש"ט, מחולל תנועת החסידות - הרב נעם הכהן	טהרת המשפחה התמודדות ואתגרים - הגב' זיוית ברלינר
3	כ"ד חשוון תשע"ה 17.11.14	המגיד ממזריטש, ממשיך ופורץ דרך - הרב נעם הכהן	טקס האמנה בתקופת שיבת ציון - הרב אלקנה שרלו.
4	ב' כסלו תשע"ה 24.11.14	נועם אלימלך, שורשי החסידות הפולנית - הרב נעם הכהן	הרב בורנשטיין - שו"ת
5	ט' כסלו תשע"ה 1.12.14	לובלין- פשיסחא- קוצק, תורת אמת בפיהם - חלק א'. הרב נעם הכהן	הרב דוד אסולין
6	ט"ז כסלו תשע"ה 8.12.14	לובלין- פשיסחא- קוצק, תורת אמת בפיהם - חלק ב' - הרב נעם הכהן	חג החנוכה - זהות דתית לאומית - הרב אלקנה שרלו
8	ז' טבת תשע"ה 29.12.14	על החכמה, על הבינה ועל הדעת - חב"ד מאז ולהיום, חלק ב' - הרב נעם הכהן	תרגום התורה ליוונית - יום צרה או יום אורה? - הרב אלקנה שרלו
9	י"ד טבת תשע"ה 5.1.15	רבי נחמן מברסלב - על גשר צר מאוד. הרב נעם הכהן	השתוקקות לקיום מצוות שביעית במלוא יפעתה - הרב רא"ם הכהן
10	כ"א טבת תשע"ה 12.1.15	הרב מפיסצ'נא - מחנך למחנכים - הרב נעם הכהן	הרב בורנשטיין - שו"ת

הרב מנחם בורשטיין- המייסד והעומד בראש מכון פוע"ה לפוריות ורפואה לאור ההלכה בירושלים, ורב בישיבת מרכז הרב.
הרב רא"ם הכהן- ראש ישיבת עותניאל ורב הישוב.
הרב נעם הכהן- ר"מ בישיבת עותניאל לצעירים, מרצה לענייני משפחה וזוגיות.
הרב אלקנה שרלו- רב ומלמד בישיבות הסדר, מדרשות ומכינות קדם צבאיות ברחבי הדרום הרב דוד אסולין - ראש ישיבת ההסדר בנתיבות
גב' נעה הכהן - ראש אולפנת אמית אוריה
גב' זיוית ברלינר - יועצת הלכה ומרצה במכון באר אמונה
גב' רוחמה בן יוסף - אימא, יוצרת וזמר

< שווה קריאה >

היה היה צדיק אחד, ישיש נערץ ומכובד היה על כל הבריות. באו אליו אנשים ונשים להתוודות לפניו על חטאיהם, לבקש ברכתו וללמוד מדרכיו. פעם באו לפניו שתי נשים. התוודתה אחת מהן על חטא כבד שחטאה, ותאמר לצדיק:

"כבר הלכתי ובקשתי סליחת האדם שגרמתי לו רעה, ובכל זאת, אין מצפוני נותן לי מנוח. אמנם סלח לי האדם, אך מי יודע אם סלח לי אלוהים. חמור מאד מאד החטא שעשיתי, ובקשתי היא כי גם האלוהים יסלח לי." החריש הצדיק. אחר כך פנה אל האישה השניה ושאל אותה: "ומה לך?" ענתה: "אני רק לווייתי את חברתי, זו שהתוודתה לפניך זה עתה." שאל הצדיק: "ומה רצונך?" ענתה האישה: "לקבל את ברכתך." "יפה מאד," אמר הצדיק, "ברכתי נתונה לך. כנראה שלהתוודות אין לך צורך." אמרה לו האישה: "אין דבר מכביד על מצפוני, ברוך השם, אם חטאתי, הרי אלה רק חטאים פעוטים, עברות קלות, ולא כדאי אפילו לגזול זמנך בסיפורן: אלו הן עבירות של מה בכך."

אמר הצדיק הישיש לאישה הראשונה: "ראיתי כי נכנע לבבך לפני האלוהים ולכן זאת עשי, ביתי: צאי אל מעבר לגדר ביתי. בקשי והביאי לי אבן גדולה ככל שתוכלי שאת, כי גדול החטא שחטאת." ואל השניה פנה ואמר: "צאי גם את, וצברי אבנים קטנות, כי עבירותייך קטנות היו." יצאו השתיים ועשו כמצוותו. חזרה האחת והביאה אבן גדולה, והשניה הביאה שק מלא צרורות אבן קטנים. העביר הישיש עיניו העששות אל פני האבן והצרורות ואמר: "היטבתן לעשות. ועתה הואילו בטובכן ושימו את האבן והצרורות שצברתן במקום שמימנו לוקחו וחזרנה אלי – אז אגיד לכן את דברי."

הלכו השתיים לעשות כדבריו. הראשונה מצאה על נקלה את המקום שממנו לקחה את האבן הגדולה והניחה אותה שם. והשניה טרחה ועמלה ולא יכלה בשום אופן לקבוע את המקומות שמהם נצברו כל הצרורות וחלוקי האבנים. חזרה אל הישיש עם משא האבנים הקטנות.

אמר הזקן: "עתה אגיד לכן את דברי." "את הראשונה, הנחת את האבן הגדולה במקומה, כי זכרת מהיכן ומנין לוקחה, כך גם עניין העוון שלך. זכרת את עוונך הגדול ועינית את נפשך, נשאת בתוכחות אנשים, שנזפו בך, ובתוכחות מצפונך שלא נתן לך מנוח, התביישת בחטא ורצית לשוב בתשובה ולא התביישת להתוודות עליו, והאלוהים סלח לך."

"ואת, בעלת האבנים הקטנות, חטאת לכאורה חטאים קלים, פעוטים ושונים, והם לא הכבידו על לבך ולא הכאיבו לך, לא זכרת אותם ולא התחרטת עליהם, גם לא תקנת את מעשייך ואולי גם הטפת מוסר לאחרים ואיך יסלח לך אלוהים?"

(הביא וערך: שלמה אבט)

< המלצה אחת בשבוע >

והפעם, טף שמסיאן, אחת משתי המלכירות הנאמנות שלנו, עם צצה טובה לכל הפנות:
 "דברו בנחת. "דברי חכמים בנחת נשמעים", ואנחנו בד"כ חושבים שכל שנצצק- ישמרו אותנו יותר. אז אולי ישמרו- אבל לא יקשיבו...
 אני אומרת את הדברים עם לצמח, ככה שטס ברצף לחץ ומתח- אני משתדלת ליישם את הצצה הטובה הנ"ל. בהצלחה לכלולנו!"

טף מתוקה, את מקסימה ורואצה ואכן נאה דורשת ונאה מקיימת.
 תודה מכולנו ☺

< מתבואים בלוח השנה >

הפתרון לחידת סוכות: הדובר הוא הלולב, והמצווה- נטילת לולב (ארבעת המינים), הציווי מהתורה חל רק על היום הראשון של החג.

והשבוע:

שמו קצת מסובך וגם מקום מוצאו להגיה קצת מורכב ולכן כינויי לו- על פי אחד מספריו בפולין כיהן כאדמו"ר קהילה בין שתי מלחמות העולם ובוורשה מצא את מותו בידי הנאצים ימח שמו אחיו הצעיר, היה מיועד לאדמו"רות בעצמו- אך העדיף במקום זאת להגשים את החזון הציוני וארצה לעלות. (ובארץ הוא כונה "האדמו"ר החלוק" בעקבות בחירתו כך לחיות).

מי האיש? לאיזה תאריך בשבוע הקרוב הוא קשור ומיהו אחיו הצעיר?

< אמרה לשבת >

משחק השח-מט מלמדנו:

**צריך האדם להתנהג בזהירות יתרה בכל דרכיו;
 לשקול היטב כל פסיעה ופסיעה; ולחשוב שבעים ושבעה על כל צעד שעשה.
 (רבי שמחה בונם מפשיסחא.)**

בס"ד שנה"ל תשע"ה

השנה ה-17 של הידיעון

עורכת: חגית לוי

< זמני כניסת ויציאת השבת >

<u>העיר</u>	<u>כניסת השבת</u>	<u>יציאת השבת</u>
ירושלים	17:22	18:24
תל אביב	17:26	18:35
באר שבע	17:40	18:36

" והערב נא ה' אלוקינו את דברי תורתך בפינו ובפיות עמך בית ישראל, ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל כולנו יודעי שמך לומדי תורתך לשמה"

שבת שלום!

בברכה, נעה הכהן
ראש האולפנה